

Tworzenie i rozwój **Centrów Usług Środowiskowych** w łódzkim:

- definicja i geneza
- sukcesy
- porażki
- wyzwania na przyszłość

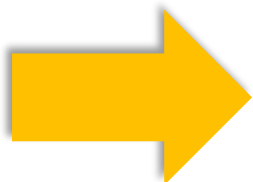
Łódź, 4 lutego 2020 r.

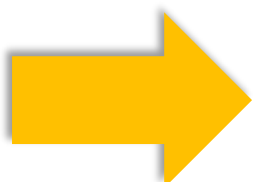
Co to są Centra Usług Środowiskowych

Centra Usług Środowiskowych powstające w województwie łódzkim w ramach RPO Wł na lata 2014-2020, to coraz bardziej popularny model współpracy, który zakłada wspólną realizację projektów związanych z usługami **na rzecz lokalnej społeczności na terenie danego powiatu** przez co najmniej samorządy i organizacje pozarządowe. Partnerstwo może być także rozszerzone o udział innych podmiotów np. podmioty lecznicze.

Centra Usług Środowiskowych mają zapewnić obywatelom danej społeczności dostęp do **wysokiej jakości, dopasowanych do indywidualnych potrzeb usług społecznych i zdrowotnych** świadczonych w sposób kompleksowy. **W ramach CUŚ świadczone są usługi jedynie w formie deinstytucjonalnej.**

Centra to skuteczna odpowiedź na problemy dotyczące osób najbardziej potrzebujących – **zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym**, w tym osób z niepełnosprawnością, rodzin z dziećmi z niepełnosprawnościami oraz osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu ze względu na podeszły wiek, czy stan zdrowia.

Co to są Centra Usług Środowiskowych

Centrum Usług Środowiskowych to:

- diagnoza potrzeb danej gminy i powiatu
- platforma współpracy lokalnych podmiotów, zarówno z sektora finansów publicznych, jak i prywatnych
- skoordynowane działania zwiększające dostępność do usług społecznych i zdrowotnych, będące odpowiedzią na postawioną diagnozę
- wykorzystanie istniejącego potencjału (zasobów kadrowych, lokalowych, technicznych) i struktur tj. brak potrzeby tworzenia nowych instytucji
- rozwój sektora ekonomii społecznej
- inwestycja w kadry świadczące usługi społeczne i zdrowotne
- zobowiązanie do zapewnienia trwałości usług + strategia wyjścia

Co to są Centra Usług Środowiskowych

Zakres świadczonych usług społecznych może obejmować m.in. :

- usługi asystenckie świadczone przez asystenta osoby z niepełnosprawnością, czy asystenta osobistego osoby z niepełnosprawnością
- usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania, specjalistyczne usługi opiekuńcze, usługi opiekuńcze sąsiedzkie, usługi opiekuńcze realizowane przez placówki stacjonarne (dienne domy pomocy, kluby seniora itp.)
- mieszkania chronione i wspomagane
- grupy wsparcia
- opiekę wytchnieniową
- usługi wsparcia rodziny i systemu pieczy zastępczej realizowane przez OPS/PCPR
- placówki wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży
- wybrane usługi zdrowotne świadczone w lokalnym środowisku (opieka długoterminowa, opieka paliatywna i hospicyjna, DDOM, zespół leczenia środowiskowego dla osób z zaburzeniami psychicznymi)

Co to są Centra Usług Środowiskowych

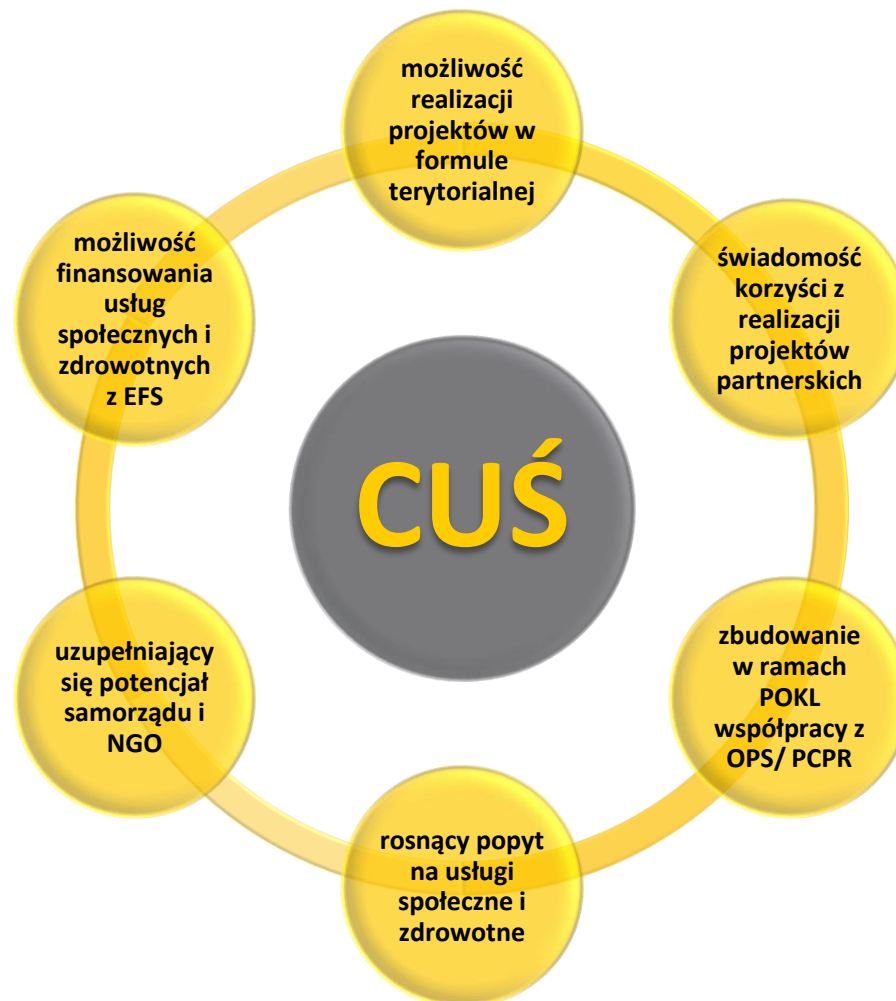
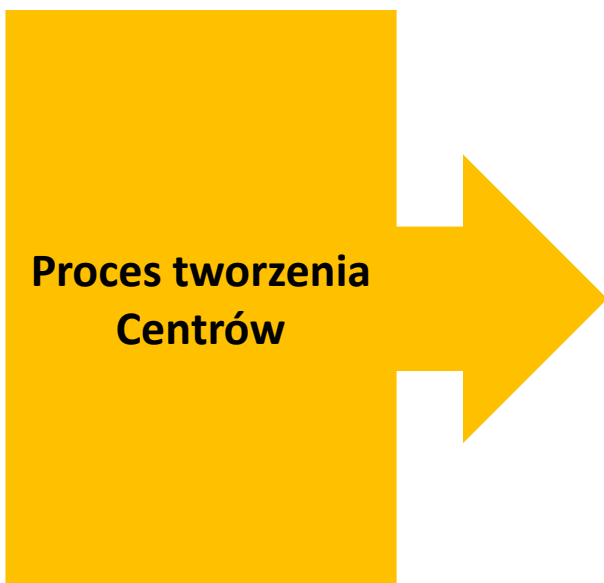
Zakres świadczonych usług społecznych może obejmować m.in. :

- utworzenie wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego
- przewóz do miejsca świadczenia usług
- dowożenie posiłków
- teleopiekę
- wsparcie dla opiekunów faktycznych
- usługi prawne, informacyjne, doradcze i szkoleniowe

Nie od razu CUŚ zbudowano...

Nie od razu CUŚ zbudowano...

Koncepcja współpracy lokalnego samorządu z podmiotami tzw. 3 sektora tj. fundacjami, stowarzyszeniami itp. promowana była i jest na wszystkich szczeblach wdrażania funduszy, w tym KE, IK, IZ, IP.

W czerwcu 2016 r. w WUP w Łodzi odbyły się pierwsze konsultacje dotyczące CUS z przedstawicielami samorządów z regionu łódzkiego.

Już 2 tygodnie później w lipcu 2016 r. zorganizowaliśmy pierwsze seminarium dotyczące deinstytucjonalizacji usług społecznych i zdrowotnych. Gościliśmy m.in. ekspertów takich jak: Pan Cezary Miżejewski oraz Pan Paweł Zdun.

Nie od razu CUŚ zbudowano...

W ramach działań promocyjnych i edukacyjnych zorganizowaliśmy 4 seminaria dotyczące rozwoju szeroko pojętych usług, blisko 20 spotkań w siedzibie WUP w Łodzi i ponad 30 konsultacji wyjazdowych w regionie, które rozpoczęły proces zawiązywania partnerstw.

Pierwotnie używaliśmy określenia CUS czyli Centrum Usług Społecznych. W kolejnych edycjach konkursu rozszerzyliśmy wsparcie o usługi zdrowotne, i tak Centra Usług Społecznych zaczęły przekształcać się w Centra Usług Środowiskowych oferując zarówno usługi społeczne, jak i zdrowotne.

Nie od razu CUŚ zbudowano...

Kluczowym elementem utworzenia **Centrum Usług Środowiskowych** jest **opracowanie diagnozy potrzeb** oraz **zawarcie PARTNERSTWA** i **wyбір właściwego LIDERA PROJEKTU**.

W celu zdefiniowania obszarów deficytowych w sektorze usług w naszym województwie przygotowany został raport *DOSTĘPNOŚĆ USŁUG SPOŁECZNYCH ŚWIADCZONYCH W FORMIE ZDEINSTYTUCJONALIZOWANEJ W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM* przez Wydział ds. Badań i Analiz Regionalnego Centrum Polityki Społecznej w Łodzi, w którym:

zdefiniowano przykładowy katalog usług społecznych realizowanych w formie środowiskowej

przedstawiono analizę dostępności usług

opracowano wnioski w zakresie rozwoju przedmiotowych usług

Nie od razu CUŚ zbudowano...

W inicjowaniu partnerstw szczególną rolę odegrały funkcjonujących na terenie województwa Ośrodki Wsparcia Ekonomii Społecznej. Ich zadaniem było zachęcenie lokalnych NGO do nawiązania współpracy z samorządem.

W zależności od lokalnych uwarunkowań liderami w projektach CUŚ są:

powiaty

np. wieruszowski, rawski, łódzki wschodni, sieradzki

miasta/ gminy

np. miasto Tomaszów Mazowiecki, miasto Łódź, miasto Piotrków

podmioty ekonomii społecznej

np. Stowarzyszenie Przystań (powiat bełchatowski)
i Stowarzyszenie Wsparcie Społeczne Ja-Ty-My (miasto Skierniewice)

Chwalimy się...

Dzięki funduszom Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego:

obecnie funkcjonuje już **14 Centrów**, z usług których mogą korzystać mieszkańcy **miasta Łodzi, Skierniewic, Piotrkowa Trybunalskiego** i **powiatów: łódzkiego-wschodniego, sieradzkiego, wieruszowskiego, bełchatowskiego, tomaszowskiego, rawskiego i opoczyńskiego oraz zgierskiego, skierniewickiego, wieluńskiego i piotrkowskiego.**

w styczniu 2020 r. zostały ogłoszone wyniki ostatniego konkursu, gdzie dofinansowanie w wysokości ok. 87 mln zł otrzymało kolejnych 12 z 15 złożonych projektów.

wśród 12 kolejnych decyzji o dofinansowaniu będą **2 nowe centra na obszarze powiatu pabianickiego i brzezińskiego** oraz 10 już istniejących rozszerzy i wydłuży okres swojej działalności

szacujemy, że łączna kwota dofinansowania przekazana na realizację projektów w formie CUŚ wyniesie **blisko 145 mln zł**

Łódzkie stawia na Centra Usług Środowiskowych

Powstałe w ramach RPO WŁ
**CENTRA USŁUG
ŚRODOWISKOWYCH**

Łódzkie stawia na Centra Usług Środowiskowych – PRZYSZŁOŚĆ:

WYZWANIA

- zapewnienie odpowiedniej puli środków europejskich na rozwój usług
- zróżnicowanie źródeł finansowania usług: UE + środki krajowe + opłaty uczestników + środki samorządowe + inne źródła
- stworzenie platformy wymiary doświadczeń i współpracy lokalnych CUŚ
- zintensyfikowanie działań
- standaryzacja usług
- rozbudowa partnerstw w ramach CUŚ
- wypełnienie białych plam w powiatach gdzie jeszcze nie powstały CUŚ
- ogłaszanie konkursów w dwóch kierunkach tj. konkursy na CUŚ i konkursy tematyczne/ problemowe

ZAGROŻENIA

- brak odpowiedniej ilości środków finansowych w JST i na poziomie krajowym
- brak współpracy na poziomie centralnym i lokalnym
- różne prędkości i kierunki rozwoju Centrów
- brak czasu
- problemy tworzące się w ramach partnerstw, brak naturalnego lidera
- brak kadry do świadczenia usług społecznych i zdrowotnych
- stagnacja podmiotów nie biorących udział w partnerstwie CUŚ

CUŚ a ustawa o Centrach Usług Społecznych

Ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych:

- CUŚ z RPOWŁ a Centra z ustawy to niezależne od siebie, niezwiązane ze sobą podmioty
- łódzkie CUŚ i ustawowe CUS powstały niezależnie od siebie

łódzkie CUŚ

- partnerstwo samorządu (na poziomie gminy i powiatu) oraz NGO
- obejmuje obszar powiatu
- finansowanie z EFS
- wykorzystanie istniejących struktur tj. brak potrzeby tworzenia nowych instytucji
- zobowiązanie do trwałości usług

ustawa o CUS

- powstanie nowej jednostki organizacyjnej
- obejmuje obszar gminy, lub co najmniej 2 gmin
- brak precyzyjnego wskazania źródeł finansowania
- przekształcenie ops w cus

Dziękujemy za uwagę

Wojewódzki Urząd Pracy w Łodzi

Punkt Informacyjny EFS
Łódź ul. Wólczańska 49
pok. 1.03 i 1.04
tel. (42) 638 91 30/39
rpo@wup.lodz.pl
www.rpo.wup.lodz.pl

Oddział Naboru wniosków II
Łódź ul. Wólczańska 49
pok. 2.25 i 2.24
tel. (42) 638 91 55/54/52

Wojewódzki Urząd Pracy w Łodzi